

Település- és területfejlesztési menedzsment szakirányú továbbképzés tantárgyleírásai

Tantárgy neve	Az EU intézményrendszere és politikái
Tantárgy kódja	TT1101
Meghirdetés féléve	1
Kreditpont	5
Heti óraszám (elm.+gyak.)	2+0
Számonkérés módja	kollokvium
Előfeltétel (tantárgyi kód)	-
Tantárgyfelelős neve	Dr. Nagy Zsuzsanna
Tantárgyfelelős beosztása	főiskolai adjunktus
Tantárgyfelelős intézet kódja	GTI

1. A tantárgy elsajátításának célja, a kialakítandó kompetenciák leírása: Az egységes Európa gondolat politikai, gazdasági gyökerei, az egységesülés kezdeti lépései. Az Európai Közösségek kialakulása, a továbbfejlődés útjai. A Párizsi és Római Szerződések. Az Egyesülési Szerződés és az Egységes Európai Okmány.

2. Az elsajátítandó ismeretanyag: Nemzetközi gazdasági szervezetből nemzetközi politikai szervezetté válás folyamata. 1992. Maastricht, az Európai Unió Szerződés elfogadása, majd ratifikálása, az Európai Unió létrejötte. A három pillérré épülő Európai Unió modellje. Az Amszterdami Szerződés.

Az Európai Unió intézményrendszere. Az Európai Tanács a tagállamok legmagasabb szintű találkozási pontjából a közösség legfőbb döntéshozó szervévé válásának folyamata, az Európai Tanács politikai szerepe. Az Európai Unió Tanácsának funkcionálisan rétegződő modellje. Eljárási módok, szavazási módok a Tanácsban.

A szupranacionális bürokráciára épülő kormányközi együttműködést biztosító Európai Bizottság felépítése és összetétele. Az európai biztosok és az európai bizottsági apparátus működési modellje, funkciók és hatáskörök a Bizottságban.

Az Európai Parlament vitafórumból felelős döntéshozó szervvé válásának útja, a hatáskörök bővítésének folyamata. A Parlament hatáskörei. A parlamenti képviselők jogállása. Európai politikai pártok parlamenti csoportjai, csoportközi csoportok. Az európai érdekcsoportok rendszere.

Az autonóm jogrendszerként létező közösségi jog, mint a jogszabályok szervezett és strukturált rendje, amelynek saját forrásai, intézményei és eljárási módjai vannak. A luxemburgi Európai Bíróság, az Elsőfokú Bíróság és a Főügyészi Hivatal szerepe, felépítése, módszerei, eljárási módjai. A közösségi jog közvetlen hatálya, elsőbbsége, az előfoglalás és a jogharmonizáció kérdései.

Egyéb Uniói szervezetek. Az Európai Közösségek Számvevőszéke. Az Unió Szerződés által fő szervvé vált Számvevőszék feladat-és hatásköre. Az Európai Központi Bank és az Európai Beruházási Bank a Gazdasági és Szociális Bizottság tanácsadó, véleményező, konzultatív szerepe. A Régiók Bizottságának feladatköre, az Európai Unió regionális politikája.

Gazdasági és Monetáris Unió. A monetáris integráció kialakulása, a közös pénz előnye. Az Európai Unió költségvetése. Az Uniói intézmények szerepe a költségvetés előkészítésében, elfogadásában és ellenőrzésében.

Közös politikák és közösségi tevékenységek az Európai Unióban. Kereskedelem és versenypolitika. Mezőgazdasági és halászati politika. Közös közlekedési politika és transzeurópai hálózatok. Foglalkoztatás-és szociálpolitika. Ipar-, energia-, és kutatás-fejlesztési politikák. Környezetvédelem, fogyasztóvédelem és egészségügyi politikák. Oktatási és kulturális politikák.

3. Kötelező, ajánlott irodalom (3-5db):

1. Horváth Z.: Kézikönyv az Európai Unióról. Magyar Országgyűlés. Bp. 2001.
2. Navracsics T. : Európai belpolitika. Korona, 1998.
3. Kende T. : Európai közbizonyosság és politika. Osiris-Századvég.1995.
4. Az Európai Bizottság éves jelentése Magyarország előrehaladásáról a tagság felé. 1997,1998,1999,2000.2001.
5. Európa A-tól Z-ig. Az Európai Integráció Kézikönyve. Európai Bizottság. 1997

Tantárgy neve	Regionális gazdaságtan és politika
Tantárgy kódja	TT1102
Meghirdetés féléve	1
Kreditpont	5
Heti óraszám (elm+gyak)	2+0
Számonkérés módja	kollokvium
Előfeltétel (tantárgyi kód)	-
Tantárgyfelelős neve	Dr. Grasselli Norbert
Tantárgyfelelős beosztása	főiskolai docens
Tantárgyfelelős intézet kódja	GTI

1. A tantárgy elsajátításának célja, a kialakítandó kompetenciák leírása: A gazdaság és a gazdaság szereplőinek térbeli elhelyezkedését és viszonyait meghatározó gazdasági törvényszerűségek megértése. A térbeli szemlélet közgazdasági alapjainak erősítése és elsősorban a vállalatok, intézmények szintjén történő érvényesítés lehetőségeinek felismerése. Olyan alapok biztosítása, amelyre építve a gyakorlatban vagy a későbbi tanulmányok során szükséges ismeretek és készségek felépíthetők.

2. Az elsajátítandó ismeretanyag:

A tér szerepe a gazdaság és a társadalom fejlődésében. Gazdasági tevékenységek települése a térben, telephely-elméletek. Különböző térszerveződési formák, régiók, körzetek, térbeli hálózatok. Területi munkamegosztás, specializáció és kooperáció. Regionális gazdasági növekedés és egyensúly, az interregionális kereskedelem elméletei és feltételei. A regionális különbségek típusai és mérések. Az áruk, a munkaerő és az innovációk áramlása a térben. A gazdaság térbeli működésére vonatkozó ismeretek felhasználása a vállalati gyakorlatban, a területfejlesztési stratégiákban és hatástanulmányokban.

1. A tér a társadalomban és a gazdaságban
2. Gazdasági tevékenységek települése - telephely-elméletek
3. Kohéziós erők által dominált telephely-választás
4. Diszperzív erők által dominált telephely-választás
5. Térségek és régiók - a tevékenységek területi integrációja
6. Falusi és városi földhasznosítás
7. Tőke és munkaerő a régióban és a térben
8. Regionális növekedés - konvergencia és divergencia
9. Településrendszerek és városfejlődés
10. Az ipari és kereskedelmi tevékenység térbeli szervezése
11. Multinacionális vállalatok térbeli szerveződése
12. A közszolgáltatások települése
13. Térbeli szerveződéssel kapcsolatos döntések és a menedzsment
14. Regionális célok és politikák

3. Kötelező, ajánlott irodalom (3-5db):

1. Lengyel Imre – Rechnitzer János (2004): Regionális gazdaságtan, Campus Kiadó, Pécs – válogatott fejezetek
2. Kozma Gábor (2003): Regionális gazdaságtan, Debreceni Egyetem, Debrecen
3. Nemes Nagy József (1998): A tér a társadalomkutatásban, ETR, Budapest
4. Armstrong, H. – Taylor, J. (2000): Regional Economics and Policy, Blackwell Publishers, Oxford – válogatott fejezetek

Tantárgy neve	Regionális elemzési módszerek és mérési technikák
Tantárgy kódja	TT1103
Meghirdetés féléve	1
Kreditpont	5
Heti óraszám (elm.+gyak.)	0+2
Félévi követelmény	gyakorlati jegy
Előfeltétel (tantárgyi kód)	-
Tantárgyfelelős neve	Dr. Vass Róbert
Tantárgyfelelős beosztása	főiskolai adjunktus
Tantárgyfelelős intézet kódja	FTI

1. A tantárgy elsajátításának célja, a kialakítandó kompetenciák leírása:

A tantárgy célja hogy a hallgatókkal megismertesse az alapvető területi statisztikai módszereket, grafikus ábrázolási módszereket (GIS, Tematikus térképezés) a regionális vizsgálatokban. A stúdium alkalmával a hallgatók megismerkedhetnek a regionális tudomány alapfogalmaival, folyamataival és módszereivel is. A cél az hogy a hallgatók képessé váljanak statisztikai és informatikai módszerekkel önállóan elemezni az egyes területi folyamatokat és összefüggéseket és azokból következtetéseket tudjanak levonni a vizsgált terület egységek jövőbeli fejlesztésével kapcsolatosan..

2. Az elsajátítandó ismeretanyag:

1. A regionális tudomány alapjai, kialakulása tudomány rendszertani helye, módszerei.
2. Általános statisztikai alapok a gazdasági elemzésekben I.
3. Általános statisztikai alapok a gazdasági elemzésekben II
4. Általános statisztikai alapok a gazdasági elemzésekben III.
5. A területi adatok típusai. A területi adatok elemzésének statisztikai problémái
6. Területi elemzések típusai
7. Regionalizálás, típusalkotás
8. Területi egyenlőtlenségek I.
9. Területi egyenlőtlenségek II.
10. Területi egyenlőtlenségek III.
11. Térkapcsolatok elemzése I.
12. Térkapcsolatok elemzése II
13. Grafikus és térképes ábrázolási módszerek I. (csak összefoglalás építve a GIS I.-II tárgyak ismereteire, azok tárgyspecifikus alkalmazása)
14. Grafikus és térképes ábrázolási módszerek II. (csak összefoglalás építve a GIS I.-II tárgyak ismereteire, azok tárgyspecifikus alkalmazása)

3. Kötelező, ajánlott irodalom (3-5db):

1. *Babbie. E.* A társadalomtudományi kutatás gyakorlata. Balassi Kiadó, Budapest ISBN: 963-506-261-3
2. *Dusek T (2004):* A területi elemzések alapjai. Regionális Tudományi Tanulmányok, 10. ELTE Regionális Földrajzi Tanszék - MTA-ELTE Regionális Tudományi Kutatócsoport, Budapest. http://geogr.elte.hu/ref/REF_Kiadvanyok/REF_RTT_10/REF_10_tartalom.htm
3. *Kérégyártó Györgyné-Mudruczó Gy. (1994)* Statisztikai módszerek a gazdasági elemzésben. I- II kötet. Aula Kiadó, Budapest. p.561. ISBN 963-221-697-0, 978-963-221-697-3
4. *Nemes Nagy, J. (szerk.) (2005):* Regionális elemzési módszerek, Regionális Tudományi Tanulmányok, 11. ELTE Regionális Földrajzi Tanszék - MTA-ELTE Regionális Tudományi Kutatócsoport, Budapest 284 p. ISSN 1585-1419 http://geogr.elte.hu/ref/REF_Kiadvanyok/REF_RTT_11/
5. *Tózsá I. (2001):* A térinformatika alkalmazása a természeti és humán erőforrás-gazdálkodásban. AULA Kiadó, Budapest 190 p. ISBN: 963-9345-34-2

Tantárgy neve	A terület, település- és vidékfejlesztés alapjai
Tantárgy kódja	TT1104
Meghirdetés féléve	1
Kreditpont	5
Heti óraszám (elm.+gyak.)	2+0
Félévi követelmény	kollokvium
Előfeltétel (tantárgyi kód)	-
Tantárgyfelelős neve	Dr. Tőkés Tibor
Tantárgyfelelős beosztása	egyetemi adjunktus
Tantárgyfelelős intézet kódja	FTI

1. A tantárgy elsajátításának célja, a kialakítandó kompetenciák leírása:

A tantárgy célja megismertetni a hallgatókat a regionális politika, a terület- és településfejlesztés alapjaival, történetével, céljaival, módszereivel, eszközrendszerével. A stúdium felkészíti a hallgatókat a későbbi félévek során hallgatatandó ilyen irányú tárgyra, megalapozza az ezekhez szükséges ismereteket a kurzus, tehát alapozó jellegű tárgy. A félév során a hallgatók megismerhetik a nemzetközi és hazai regionális politika, terület- és településfejlesztés mindennapjait.

Az európai területi folyamatok bemutatása és azok megnyilvánulása és befolyása Magyarországon. Fogalmi kérdések tisztázása (tércategóriák, kapcsolódó fogalmak ismertetése). A hallgatók megismerkednek az európai és a hazai területfejlesztés alapvető viszonyrendszerével és a térszerkezeti összefüggéseivel. Készségeket sajátítanak el a regionális és települési, gazdasági és társadalmi folyamatok vizsgálatához, a komplex regionális fejlesztési programok kidolgozására és végrehajtására vonatkozóan.

A tantárgy a félév végén kollokviummal zárul mely során a hallgatók számot, adnak a témában megszerzett ismereteikről.

2. Az elsajátítandó ismeretanyag

A földrajzi tér és jellemzői. A terület- és településfejlesztés történetének bemutatása. A földrajzi környezet és a társadalom fejlődésének egymáshoz való viszonyai, kölcsönkapcsolatai: földrajzi nihilizmus, földrajzi determinizmus, és a földrajzi possibilizmus. Az emberiség környezet-átalakító törekvései. A területfejlesztés állami keretei Magyarországon. Az infrastruktúra fejlesztésének néhány alap kérdése. Térkapcsolatok és határtérségek. A terület- és településfejlesztés cél-, eszköz-, és intézményrendszere. Motivációk a terület- és településfejlesztésben, és annak aktorainál. A regionális politika történeti aspektusai az EU-ban. Regionális politika néhány nyugat-európai példája. Regionális politika Kelet-Közép-Európában. A regionális politika legfontosabb problémái napjaink Európájában. Az EU regionális kiegyenlítődesét szolgáló pénzeszközök. Az európai folyamatok hatás a magyar regionális politikára. Az EU források regionális kiegyenlítést szolgáló hatásának bemutatása Magyarországon egy-egy régió bemutatásával.

3. Kötelező, ajánlott irodalom (3-5db):

1. *Beluszky P.-Kovács Z.-Olessák D. (2001):* A terület-és településfejlesztés kézikönyve. Ceba kiadó, Váckisújfalu, p.423. ISBN 963-9089-85-0
2. *Illés I. (2008):* Regionális gazdaságtan-Területfejlesztés, Typotex Kiadó, Budapest, p.262 ISBN 978-963-279-004-6
3. *László M.-Pap N. (2007):* Bevezetés a terület- és településfejlesztésbe. Lomart Kiadó, Pécs, 161 p. ISBN: 978-963-963-206-6 - 17887992
4. *Pap N. (2007):* A területfejlesztés földrajzi alapjai. Lomart Kiadó, Pécs, 184 p ISBN: 978-963-963-207-3 - 17887992.
5. *Süli-Zakar I. (2010):* A terület és településfejlesztés alapjai II. Dialog Campus, Budapest-Pécs, p.511. ISBN: 978-963-995-030-6

Tantárgy neve	A Kárpát-medence térszerkezete
Tantárgy kódja	TT1105
Meghirdetés féléve	1
Kreditpont	5
Heti óraszám (elm.+gyak.)	2+0
Félévi követelmény	kollokvium
Előfeltétel (tantárgyi kód)	-
Tantárgyfelelős neve	Dr. Kókai Sándor
Tantárgyfelelős beosztása	főiskolai tanár
Tantárgyfelelős intézet kódja	FTI

1. A tantárgy elsajátításának célja, a kialakítandó kompetenciák leírása:

A tárgy célja, hogy a tágabb Kelet-közép-európai térség fejlődési modelljébe ágyazva a Kárpát-medence régióinak adottságaival, múltjával, jelenével és fejlődési lehetőségeivel megismertesse a hallgatókat. A tananyag első részét a gazdasági fejlődés, a kultúrtáj, valamint a régiók, integrációk kialakulásához kapcsolódó alapfogalmak tárgyalása képezi. Ezt a keretek fokozatos szűkítésével a teljes Közép-Európai régió politikai, majd a Kárpát-medence és Magyarország gazdaságtörténeti vázlata követi. A Kárpát-medence régióinak komplex jellemzése kiterjed a természet földrajzi alapok ismertetésére, a tájhasználat változásaira. Átfogó jellemzést nyújt a népesség-, a település-, a mezőgazdaság- és iparföldrajz témaköreiről, valamint a kulturális és idegenforgalmi adottságokról. Az elhangzottakra épülve a félévet a régió komplex helyzetértékelése a határokon átnyúló kapcsolatok értékelése zárja.

2. Az elsajátítandó ismeretanyag

A társadalmi-gazdasági fejlődés alapjai, általános vonásai. A régiók kialakulásához kapcsolódó alapfogalmak. Közép-Európa politikai földrajzi áttekintése. A kultúrtáj kialakulása a Kárpát-medencében (a magyar társadalom, állam, gazdaság a feudalizmus időszakában, a kapitalista gazdaság fejlődése, Trianon hatása a társadalomra, államra, gazdaságra, stb.). A Kárpát-medence földrajzi adottságai. A Kárpát-medencei régiók történeti földrajzi áttekintése. A Kárpát-medence térszerkezeti vázlata. A modernizáció regionális különbségei a Kárpát-medencében. Az egyes régiók rövid jellemzése. A Kárpát-medencei régiók helyzetértékelése az ezredfordulón. A Kárpát-medencei régió kapcsolatrendszere. A határokon átnyúló együttműködések motivációs mechanizmusai.

3. Kötelező, ajánlott irodalom (3-5db):

1. *Horváth Gy. (szerk.) (2007-2008-2009):*A Kárpát-medence régiói (szerk.: Horváth Gy.) Dialóg Campus Kiadó, Budapest-Pécs
2. *Beluszky P. (2001):* A Nagy-Alföld történeti földrajza. Budapest-Pécs. 273 p.
3. *Beluszky P. (2009):* Magyarország történeti földrajza I-II. Dialóg Campus Kiadó, Budapest-Pécs
4. *Illés I. (2002):* Közép és Délkelet Európa az ezredfordulón: Átalakulás, Integráció, Régiók Dialóg Campus Kiadó, Budapest-Pécs
5. *Kókai S. (2010):* A Bánság történeti földrajza (1718-1918). Nyíregyháza, 421 p.

Tantárgy neve	Önkormányzati rendszerek
Tantárgy kódja	TT1106
Meghirdetés féléve	1
Kreditpont	5
Heti óraszám (elm.+gyak.)	0+2
Félévi követelmény	gyakorlati jegy
Előfeltétel (tantárgyi kód)	-
Tantárgyfelelős neve	Dr. Teschmayer Gábor
Tantárgyfelelős beosztása	főiskolai adjunktus
Tantárgyfelelős intézet kódja	GTI

1. A tantárgy elsajátításának célja, a kialakítandó kompetenciák leírása:

A tantárgy célja hogy megismertesse a hallgatókat a helyi önkormányzatok működésével, gazdálkodásával, hatásköreivel, kötelezettségeivel. Betekintést nyerhetnek az önkormányzatok gazdálkodásába. Bemutatja az önkormányzatok a lakosság és a helyi szereplők viszonyrendszerét. A hallgatók megismerhetik a különböző önkormányzati társulások elméleti és gyakorlati működését, felépítését, jogi- és gazdasági hátterét.

2. Az elsajátítandó ismeretanyag:

A félév során a hallgatók megismerkednek a magyar önkormányzati rendszer kialakulásával, fejlődésével természetesen építve a korábbi tanulmányaikra. Bemutatásra kerül az 1990 utáni önkormányzati rendszer kialakulása és működése. A helyi és helyi kisebbségi önkormányzatok. Az önkormányzat gazdálkodásának bemutatása bevételek és kiadások ismertetése (saját folyó bevételek, felhalmozási és tőkebevételek, átengedett és megosztott bevételek állami hozzájárulások és támogatások, működési célra átvett pénzek, hitel- és kötvénybevételek, működési kiadások: személyi kiadások, TB- járulékok, dologi kiadások, fejlesztési és tőkekiadások, támogatások: működési célú pénzeszköz-átadás, a társadalom- és szociálpolitikai juttatások). Az önkormányzatok költségvetése (a költségvetés elkészítésének menete, az önkormányzatok költségvetésével kapcsolatos általános feladatok bemutatása: A költségvetés tervezése: a költségvetés elkészítésével kapcsolatos legfontosabb időpontok, a költségvetéssel kapcsolatos beszámolási kötelezettségek. Az átmeneti gazdálkodás: az átmeneti gazdálkodás jelentése és okai. Az önkormányzati csődök: az önkormányzati csőd okai, a csőd levezénylésének módszere. Az önkormányzati gazdálkodás ellenőrzése: a belső és külső ellenőrzés típusai és legfontosabb sajátosságai. Lehetőségek a gazdálkodás korszerűsítésére: az önkormányzati kincstárak létrehozása, az önkormányzati társulások. Az önkormányzatok vagyona (A vagyon kialakulása: az önkormányzati törvény, a vagyontörvény, egyéb módok. Az önkormányzati vagyon tipizálása: kategorizálás a számviteli (forgó eszközök és befektetett eszközök), illetve az önkormányzati törvény törzsvagyon és vállalkozói vagyon) alapján A vagyon felhasználási lehetőségei és az egyes lehetőségek előnyei, illetve hátrányai. A vagyon eladása. A vagyon bérbeadása A koncesszió. Önkormányzati tulajdonú vállalat létrehozása Befektetési jellegű vagyonhasznosítás).

3. Kötelező, ajánlott irodalom (3-5 db):

1. *Böhm. A. –Pál. L. (1987): A helyi hatalom működése. MSZMP KB Társadalomtudományi Intézete. p. 185. ISBN 963-770-047-1*
2. *Csefkó F. (1997): A helyi önkormányzati rendszer. Dialóg Campus Kiadó. Budapest-Pécs, p.316. ISBN 963 85756 1 1*
3. *Raft M. (szerk) (1982): A helyi- területi közigazgatás. Közigazgatási és Jogi Könyvkiadó, Budapest, p. 367. ISBN 963-221-146-4*
4. *Somlyódy né Pfeil E. (2003): Önkormányzati Integráció és helyi közigazgatás. Dialóg Campus Kiadó, Budapest-Pécs, p.295. ISBN 963-9310-81-6*

Tantárgy neve	Települési környezet védelme és fejlesztése
Tantárgy kódja	TT1201
Meghirdetés féléve	2
Kreditpont	5
Heti óraszám (elm.+gyak.)	0+2
Félévi követelmény	gyakorlati jegy
Előfeltétel (tantárgyi kód)	-
Tantárgyfelelős neve	Dr. Sütő László
Tantárgyfelelős beosztása	főiskolai docens
Tantárgyfelelős intézet kódja	FTI

1. A tantárgy elsajátításának célja, a kialakítandó kompetenciák leírása:

A tantárgy célja hogy megismertesse a hallgatókat a helyi önkormányzatok környezeti problémáival az ezek elleni védekezéssel és a hozzájuk kapcsolódó fejlesztési lehetőségekkel. A tárgy a környezeti tudat fejlesztésének eszköze. Olyan kompetenciák kialakításához járul hozzá, mint a problémamegoldó képesség, a szövegértő és értelmező készség.

2. Az elsajátítandó ismeretanyag:

A települések létrehozását befolyásoló természeti adottságok. A települések környezeti állapotának értékelése. Településüzemeltetés feladatai, közműves és közüzemi szolgáltatások. A törvény által előírt települési környezetvédelmi program célja, felépítése, az önkormányzat szerepe. A települések jellemző szennyezőanyag-emisszió. A szennyezések közegészségügyi következményei. A települések hatásai a földtani közegre. A beépítés, utak, épületek egyéb burkolt felületek hatásai a talajra nézve. A települések vízháztartása, az épületek, utak és közművek hidrológiai hatásai. A települési csapadékvíz lefolyásának szabályozása vízminőség védelmi célú fejlesztések. Települési légszennyezés, mikroklima változások és monitoring. Fejlesztések a légszennyezés mértékének csökkentésére Településökológiai problémák, a települések élővilága. Zöldterület fejlesztések a környezeti állapot javítása érdekében. Települési zajszint, zaj- és rezgésvédelem, övezeti besorolás. Forgalmiszervezési és településfejlesztési megoldások a zajszint, a rezgések; érdekében. Közterületek tisztítástechnológiai, hulladékok gyűjtése, elszállítása és deponálása. Műemlékvédelem és településfejlesztés.

3. Kötelező, ajánlott irodalom (3-5 db):

1. *Kerényi A. (1997):* Környezetvédelmi elvek a gyakorlatban. Kossuth Egyetemi Kiadó, Debrecen.
2. *Nagy Imre (2008):* Városökológia (tankönyv). Dialóg Campus Kiadó, Bp.–Pécs.
3. *Barótfi I.(2000):* Környezettechnika. Mezőgazda Kiadó, Budapest.
4. *Rózsa P. (2004):* Város és környezet: bevezetés a települések környezettanába Kossuth Egyetemi Kiadó, Debrecen. 201 p.

Tantárgy neve	Urbanizáció és településfejlesztés
Tantárgy kódja	TT1202
Meghirdetés féléve	2
Kreditpont	5
Heti óraszám (elm.+gyak.)	2+0
Félévi követelmény	kollokvium
Előfeltétel (tantárgyi kód)	-
Tantárgyfelelős neve	Dr. Tömöri Mihály
Tantárgyfelelős beosztása	főiskolai adjunktus
Tantárgyfelelős intézet kódja	FTI

1. A tantárgy elsajátításának célja, a kialakítandó kompetenciák leírása:

A kurzus célja, hogy betekintést adjon a településfejlesztés alapvető viszonyrendszereibe. Az ehhez szükséges település földrajzi alapok felhasználásával képesek legyenek a hallgatók a falvakban és a városokban lezajló társadalmi-gazdasági folyamatokat értelmezni, és elemezni. A kurzus megkülönböztetett hangsúlyt fektet a magyar, a Kárpát-medencei és a Kelet-közép-európai sajátosságokra.

2. Az elsajátítandó ismeretanyag

A hallgatók megismerkednek az alapvető urbanizációs folyamatokkal, és azok társadalmi-gazdasági hatás mechanizmusaival. Nyugat-európai és kelet-közép-európai példák megismerésével sor kerül a rurális térségek településfejlődési jellemzőinek a megismerésére is. Bemutatásra kerülnek a kárpát-medencei és a hazai település hierarchia és vonzáskörzeti jellemzők. Elemezzük az államszocialista, és a rendszerváltás utáni településpolitikát. A kistérségek, mint a települések társadalmi-gazdasági együttműködésének területi leképeződései. Kárpát-medencei és hazai példákkal illusztrálva a hallgatók megismerik az egyes város típusok, falvak, külterületek, tanyák fejlesztési lehetőségeit. Kialakításra kerül az objektív helyzet feltáró (SWOT-analízis, helyzet feltárás), és operatív problémamegoldó képesség (településfejlesztési terv készítése). A kurzus végén minden hallgatónak el kell készítenie egy magyar kisváros, falu, tanya, külterület, vagy kerület település fejlesztési tervét. A terv elkészítése során különleges hangsúlyt kell fektetni a probléma felvetésre és a célorientált megoldásra. Pályázati források elérésének és felhasználásának módszertana.

3. Kötelező, ajánlott irodalom (3-5 db):

1. *Enyedi. Gy. (1988): A városnövekedés szakaszai. Akadémiai Kiadó, Budapest, p. 116. ISBN-963-05-4814-3*
2. *Kőszegfalvi Gy- Loydl T. (2001): Településfejlesztés, ELTE Eötvös Kiadó, Budapest, p. 196. ISBN: 963-463-469-9*
3. *Mendöl T. (1963): Általános Településföldrajz. Akadémiai Kiadó, Budapest, p.567 AK239 K6367*
4. *Schneider, W. (1973): Városok Urtól Utópiáig. Gondolat Kiadó, p. 324. 73/770 sz.*
5. *Tóth J. (1988): Urbanizáció az Alföldön, Akadémiai Kiadó, Pécs, 200 p. ISBN 963-8371-38-2*

Tantárgy neve	Projektmenedzsment és pályázatírás
Tantárgy kódja	TT1203
Meghirdetés féléve	2
Kreditpont	5
Heti óraszám (elm.+gyak.)	0+2
Félévi követelmény	gyakorlati jegy
Előfeltétel (tantárgyi kód)	-
Tantárgyfelelős neve	Dr. Nagy Zsuzsanna
Tantárgyfelelős beosztása	főiskolai adjunktus
Tantárgyfelelős intézet kódja	GTI

1. A tantárgy elsajátításának célja, a kialakítandó kompetenciák leírása:

Tantárgy célja hogy a hallgatók megismerkedjenek a terület- és településfejlesztéssel kapcsolatos pályázatok elkészítésének menetével, szabályozóival, törvényszerűségeivel, a projektmenedzsment feladataival. A hallgatók megismerik a gazdasági projektek vezetésének alapjait, a projekttervezés, projektvégrehajtás és ellenőrzés módszertanát, mindezt egy „virtuális város” és egy „virtuális vállalat” projektjeinek felépítésén keresztül. A stúdium végső célja hogy a hallgatók képessé váljanak önállóan a terület- és településfejlesztéssel kapcsolatos pályázatok elkészítésére és képesek legyenek sikeresen pályázni a hazai és Európai Uniós források megszerzése érdekében.

2. Az elsajátítandó ismeretanyag:

A pályázatok típusai. A pályázat fogalma, a pályázatírás története Magyarországon (előcsatlakozási alapok és pályáztatás) és Európában. Miért van szükség pályáztatásra. Buktatók, és akadályok: mire kell figyelni a pályázat elkészítésénél. Pályázatok az Európai Unióban és Magyarországon: Az egyes EU-tagállamok gyakorlata a pályázatok elkészítésében. A különböző területi szintek lehetőségei a pályázatok szempontjából Magyarországon. Projektek megvalósulása. A tervezés menete, a tervben foglaltak végrehajtása és ellenőrzése.

További tartalom: o Menedzsmentek szerepe a szervezetben. o Projektek típusai, szerepe a szervezetben. o Projektek minősége, projekttervezés, projekt folyamata és eredménye. o Projektgenerálás. o Projektek értékelése. Kockázatok értékelése, kockázatok szimulációja o Projekt szervezet formái. o Projekt kontroll. o Projektteljesítés döntés és eszköztára. o Ajánlattétel, szerződés, projektmarketing. o Projektvezetés. Projektzárás. Projekt dokumentumok. o Projektvezetés számítógépes segédprogramjai. o EU Strukturális Alapok végrehajtásának tartalmi –és szervezeti keretei o Európai Uniós projektek. Európai Uniós projektgenerálás. Európai Uniós projektek bonyolítása. Európai Uniós projektek kapcsolódási pontjai.

3. Kötelező, ajánlott irodalom (3-5 db):

1. *Horváth Gy. (2001) szerk: Az Európai Unió strukturális és kohéziós politikájának szabályozása. MTA RKK Pécs. 233 p. ISBN 963-9052-22-1*
2. *Görög Mihály (2003): A projektvezetés mestersége, Aula Kiadó Bp.376 p. ISBN: 978-963-947-857-2*
3. *Peter Hobbs (2011): Projektmenedzsment, Scholar Kiadó Budapest 94. p. ISBN: 9789632442440.*
4. *Becskeházi A.(2010): Projektmenedzsment, Bessenyei Kiadó. Az Európai Unió ágazati programjai (szerk. Egri I., Stúdium 2004., Apertus 2003.)*
5. *Egri Imre (2010): Projektmenedzsment. Nyíregyházi Főiskola 83. p. Főiskolai jegyzet. http://www.nyf.hu/gtk/sites/www.nyf.hu.gtk/files/Letol_tananyag/Projektmenedzsment-Egri%20Imre.pdf*

Tantárgy neve	Területfejlesztés és desztinációmenedzsment
Tantárgy kódja	TT1204
Meghirdetés féléve	2
Kreditpont	5
Heti óraszám (elm.+gyak.)	0+2
Félévi követelmény	gyakorlati jegy
Előfeltétel (tantárgyi kód)	Prof. Dr. Hanusz Árpád
Tantárgyfelelős neve és beosztása	egyetemi tanár
Tantárgyfelelős intézet kódja	TFI

1. A tantárgy elsajátításának célja, a kialakítandó kompetenciák leírása:

A tantárgy célja a települési- és termékfejlesztési feladatok meghatározásának és menedzselésének megismerése, a vendégcentrikus szolgáltatói attitűd felvállalására az alábbi kompetenciák fejlesztésével: információforrások kezelése, olvasása, értelmezése, tájékozódás, térérzékelés a turizmusban, áttekinthető, problémamegoldó, tervező- és értékelő képesség, kreativitás.

2. Az elsajátítandó ismeretanyag:

A turizmusban érdekelt államigazgatási, társadalmi szervek megismerése, szervezeti és menedzsment sajátosságainak, működési, fejlesztési lehetőségeiknek feltárása. Tájékozottság a koordinált irányítási, értékelési, vezetési kérdésekben. A döntés előkészítés folyamata. A modern TDM területei (marketing, állami és vállalkozói kezdeményezések, önkormányzati szerep. A desztináció fogalmának, a turisztikai értékláncban elfoglalt helyének és módszertanának megismertetése. A turizmus fejlesztésével kapcsolatos területi dimenziót felölelő szakmai összefüggések megismertetése a hallgatókkal. A területfejlesztéshez, üdülőhely-tervezéshez kapcsolódó helyzetfeltárás, koncepciókészítés, stratégiai és operatív programtervezés. Fejlesztési tervek, pályázatok megírása.

3. Kötelező, ajánlott irodalom (3-5 db):

1. Lengyel M. szerk. (2008): TDM Működési Kézikönyv, BKF HFTK, Budapest, 216 p., ISBN 978 963 064 143 2
2. Rechnitzer J. szerk. (2007): Település és fejlesztés, KSZK ROP 3.1.1. Programigazgatóság, Budapest, 235 p., ISBN 978 963 939 543 5
3. Kozma G. (2007): Terület- és településmarketing, Kossuth Egyetemi Kiadó, Debrecen. 175 p., ISBN 978 963 473 518
4. Aubert A. szerk. (2007): A térségi turizmuskutató és tervezés módszerei, eredményei, PTE TTK, Földrajzi Intézet, Pécs, 392 p., ISBN 978 963 642 085 7
5. Fehér I. – Kóródi M. (2008): A vidéki turizmus fejlesztése, Szaktudás Kiadó ház, Budapest, 200 p., ISBN 963 973 670 8

Tantárgy neve	Helyi gazdaságfejlesztés
Tantárgy kódja	TT1205
Meghirdetés féléve	2
Kreditpont	5
Heti óraszám (elm.+gyak.)	0+2
Félévi követelmény	gyakorlati jegy
Előfeltétel (tantárgyi kód)	-
Tantárgyfelelős neve és beosztása	Dr. habil. Duleba Szabolcs
Tantárgyfelelős beosztása	főiskolai docens
Tantárgyfelelős intézet kódja	GTI

1. A tantárgy elsajátításának célja, a kialakítandó kompetenciák leírása:

A stúdium célja hogy megismertesse a hallgatókat a helyi gazdaság fejlesztésének kérdéseivel, a terület és településmarketing című tantárgy elméleti alapjainak gyakorlatban történő felhasználásával, helyi gyakorlatba ültetésével. Az egyes önkormányzatok és a helyi gazdaság szereplőinek tevékenységével lehetőségeivel konkrét gyakorlati példákon keresztül. Az egyes helyi célcsoportok érdekeinek és reakcióinak megismerése, az érdekekben végzett tevékenységek megismerése a gyakorlatban. A félév végén a hallgatóknak vizsgafeladatot kell benyújtani egy választott település gazdaságfejlesztésének elemzése címmel mely az írásbeli számonkérés mellett a tantárgy teljesítésének másik követelménye.

2. Az elsajátítandó ismeretanyag:

A félév során a hallgatók a terület és településmarketing című tárgy alapjaira építve megismerkednek a helyi gazdaság szereplőivel, különös tekintettel a helyi önkormányzatok fejlesztési lehetőségeivel. Elemzik az egyes helyi önkormányzatok fejlesztési lehetőségeit (SWOT analízis), versenyképességét. Megvizsgálják az egyes marketing és kommunikációs eszközök használatának lehetőségeit különböző helyzetben lévő önkormányzatok esetén (Pl. gazdasági szerkezetváltással küzdő, jelentős elvándorlással/munkanélküliséggel küzdő, turizmusra berendezkedett/átálló, kiemelt fejlesztésekben érdekelt önkormányzatok fejlesztési lehetőségei, marketingpolitikája, kommunikációja). Falu és városfejlesztési tervek, rendezési tervek, tanulmányozásával elsajátítják a helyi tervezés módszereit. Az említett vizsgálatokat elsősorban a közelmúlt dokumentumaiból válogattuk, ám több esetben, a módszertanilag a kor szintjén jelentősnek tekinthető dokumentumokat is megvizsgálunk annak érdekében hogy az új módszerek megjelenését a kor szintjén is értékeljük (társadalmi, gazdasági, politikai, környezet, világgazdasági helyzet).

3. Kötelező, ajánlott irodalom (3-5 db):

1. *Ashworth, G. J. – Voogd, H. (1997): A város értékesítése. – Közgazdasági és Jogi Könyvkiadó, Budapest. 266 p. ISBN. 963-224-016-2* *Kozma G. (1999): A városmarketing elemeinek alkalmazása Debrecenben a rendszerváltozás után. – Studia Geographica 7. (0209-4835 ; 7) Debrecen. 120 p.*
2. *Kozma G. (2003): Terület- és településmarketing. – Kossuth Egyetemi Kiadó, Debrecen. 169 p. ISBN 978-963-473-251-8*
3. *Winkler Gy. (1999): Területfejlesztés-Kistérségek. ELTE Eötvös Kiadó, Budapest, p. 110. Egyetemi jegyzet.*

Tantárgy neve	Terület- és településmarketing
Tantárgy kódja	TT1206
Meghirdetés féléve	2
Kreditpont	5
Heti óraszám (elm.+gyak.)	2+0
Félévi követelmény	kollokvium
Előfeltétel (tantárgyi kód)	-
Tantárgyfelelős neve	Dr. Szakál Zoltán
Tantárgyfelelős beosztása	főiskolai docens
Tantárgyfelelős intézet kódja	GTI

1. A tantárgy elsajátításának célja, a kialakítandó kompetenciák leírása:

A stúdium célja hogy a hallgatókat megismertesse egy az 1980-as években kialakult új a területfejlesztéssel kapcsolatos szemléletmóddal: a terület és településmarketinggel mely a várost és az egyéb területi egységeket olyan „terméknek” tekinti melyet a piacon értékesíteni akarnak.

Célja hogy a hallgatók megismerkedjenek a terület-és településmarketing eszközeivel, módszereivel - melyek számos ponton eltérnek a hagyományos marketing eszközrendszerétől. A stúdium után a hallgatók képessé válnak arra hogy a megszerzett ismereteket a gyakorlati életben is alkalmazzák, valamint az hogy a hallgató képes legyen modellekben gondolkodni, illetve a stratégiatervezést és egy összetett régió- település marketing rendszert átlátni és tartalommal feltölteni, az összefüggéseket meglátni

2. Az elsajátítandó ismeretanyag:

A terület és településmarketing definíciója kialakulása. A terület és településmarketing megjelenése az Amerikai Egyesült Államokban és Európában.

Marketingelmélet és helymarketing a terület és településfejlesztésben, az 1970-től 1980-ig tartó időszakban. Területi verseny és versenyképesség. A városmarketing mint tervezési eszköz. A terület és településmarketing szakaszai, és különbségei a hagyományos marketingtől. A fejlesztést megalapozó elméleti vizsgálatok (SWOT analízis, önkormányzatok marketingpolitikája, piac-szegmentáció, fejlesztési prioritások, tervek). Termékfejlesztés (infrastruktúrafejlesztés, intézményi háttér, rendezvények...). A piac elemzése. A termék formálása. Helyek és helyimage-ek. Néhány gyakorlati példa a városmarketingre. (Kozma G.: A városmarketing elemeinek alkalmazása Debrecenben a rendszerváltozás után és, Ashworth, G. J. – Voogd: A város értékesítése c. munkái alapján)

A településhez kötődő identitást a térség, a település versenyképességének, komparatív előnyeinek, vonzerejének feltárása, realizálásának segítése, kommunikálás a sokoldalú fejlesztési, gazdasági, életmódbeli célok elérésének érdekében, szolgálatában. Értékrend típusok és elemzések (igazgatási, üzleti, közösségi megközelítésben).

További tartalom: A kompetencia marketing tartalmi keretei. Környezeti és piaci tendenciák. Stratégiai tervezési folyamatok, elemzései módszerek. Stratégiai koncepciók és megvalósíthatóság.

3. Kötelező, ajánlott irodalom (3-5 db):

1. *Ashworth, G. J. – Voogd, H. (1997): A város értékesítése. – Közgazdasági és Jogi Könyvkiadó, Budapest. 266 p ISBN. 963-224-016-2*
2. *Enyedi Gy. (1995): Városverseny, várospolitiká, városmarketing. Tér és Társadalom, 1-2. pp. 1-5.*
3. *Kozma G. (2003): Terület- és településmarketing. – Kossuth Egyetemi Kiadó, Debrecen. 169 p. ISBN 978-963-473-251-8*
4. *Piskóti István- Dankó László- Schupler Helmuth – Büdy László (2002): Régió és településmarketing. KJK Kerszöv Kiadó, Budapest, p 389. ISBN 963-224-683-7*
5. *Letenyei László (2004.): Településkutatás. L'Harmattan Kiadó, Budapest, 314 p. ISBN 963 9457 91*

Tantárgy neve	Szakedolgozat I.
Tantárgy kódja	TT1107
Meghirdetés féléve	2
Kreditpont	0 (záróvizsgára bocsátás feltétele)
Heti óraszám (elm.+gyak.)	0+2
Félévi követelmény	gyakorlati jegy
Előfeltétel (tantárgyi kód)	-
Tantárgyfelelős neve	Dr. habil. Duleba Szabolcs
Tantárgyfelelős beosztása	főiskolai docens
Tantárgyfelelős intézet kódja	GTI

1. A tantárgy elsajátításának célja, a kialakítandó kompetenciák leírása:

A hallgatók elsajátítják a probléma-meghatározás, hipotézis-alkotás, célok meghatározásának és a témaspecifikus-koncepciók szintézisének képességét, továbbá képesek lesznek konklúziók levonására. Elsajátítják a kutatási problémák integratív látásának, valamint azok deduktív és induktív kezelésének módját.

2. Az elsajátítandó ismeretanyag:

A tárgy megismerteti a hallgatókat a szakdolgozat készítéséhez szükséges adatgyűjtési forrásaival, és az egyes információbázisok kezelésének módszereivel, így képessé válnak az önálló munkára, egy szakdolgozat összeállítására és megvédésére. A tantárgy során megismerik a szakmai irodalom feldolgozását, szintetizálását, a szabályszerű citáció formáját.

3. Kötelező, ajánlott irodalom (3-5 db):

1. *Umberto Eco (2012):* Hogyan írjunk szakdolgozatot. Kairosz Kiadó, Budapest. ISBN 963 991 0898
2. *Vitál Attila (2010):* kutatómódszertan kézikönyv és példatár. Krúdy Könyvkiadó. ISBN 978 963 873 1906
3. *Fercsik Erzsébet (2006):* Dolgozatírás – felsőfokon. Krónika Nova Kiadó, Budapest. ISBN 963 9128 945
4. *Blaskó Ágnes – Hamp Gábor (2007):* Írás az ötlettől a jól strukturált szövegig. Típotex Kiadó, Budapest. ISBN 978 963 9664 65 4
5. *Szabó Katalin (2009):* Kommunikáció felsőfokon. Hogyan írjunk, hogy megértsenek? Kossuth Kiadó, Budapest. ISBN 978 963 09 5988 9

Tantárgy neve	Szakedolgozat II.
Tantárgy kódja	TT1207
Meghirdetés féléve	2
Kreditpont	0 (záróvizsgára bocsátás feltétele)
Heti óraszám (elm.+gyak.)	0+2
Félévi követelmény	gyakorlati jegy
Előfeltétel (tantárgyi kód)	TT1107
Tantárgyfelelős neve	Dr. habil. Duleba Szabolcs
Tantárgyfelelős beosztása	főiskolai docens
Tantárgyfelelős intézet kódja	GTI

1. A tantárgy elsajátításának célja, a kialakítandó kompetenciák leírása:

A hallgatók elsajátítják a probléma-meghatározás, hipotézis-alkotás, célok meghatározásának és a témaspecifikus-konceptciók szintézisének képességét, továbbá képesek lesznek konklúziók levonására. Elsajátítják a kutatási problémák integratív látásának, valamint azok deduktív és induktív kezelésének módját.

2. Az elsajátítandó ismeretanyag:

A tárgy megismerteti a hallgatókat a szakdolgozat készítéséhez szükséges adatgyűjtési forrásaival, és az egyes információbázisok kezelésének módszereivel, így képessé válnak az önálló munkára, egy szakdolgozat összeállítására és megvédésére. A tantárgy során megismerik a szakmai irodalom feldolgozását, szintetizálását, a szabályszerű citáció formáját.

3. Kötelező, ajánlott irodalom (3-5 db):

1. *Umberto Eco (2012):* Hogyan írjunk szakdolgozatot. Kairosz Kiadó, Budapest. ISBN 963 991 0898
2. *Vitál Attila (2010):* kutatómódszertan kézikönyv és példatár. Krúdy Könyvkiadó. ISBN 978 963 873 1906
3. *Fercsik Erzsébet (2006):* Dolgozatírás – felsőfokon. Krónika Nova Kiadó, Budapest. ISBN 963 9128 945
4. *Blaskó Ágnes – Hamp Gábor (2007):* Írás az ötlettől a jól strukturált szövegig. Típotex Kiadó, Budapest. ISBN 978 963 9664 65 4
5. *Szabó Katalin (2009):* Kommunikáció felsőfokon. Hogyan írjunk, hogy megértsenek? Kossuth Kiadó, Budapest. ISBN 978 963 09 5988 9